การสร้างแบรนด์ชุดการแต่งกายร่วมสมัย เพื่อการอนุรักษ์ทางนิเวศวิทยาวัฒนธรรม และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ของสตรีชาวฮุ่ยอัน มณฑลฝูเจี้ยน สาธารณรัฐประชาชนจีน

Creating a Contemporary Dress Brand to preserve ecological culture and increase economic value of Hui'an women Fujian Province, People's Republic of China

เฉิน เสี่ยวชา
Chen Xiaosha
ประดิพัทธ์ เลิศรุจิดำรงค์กุล
Pradiphat Lertrujidumrongkul
วันชัย แก้วไทรสุ่น
Wanchai Kaewsaisoon
หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต (ศิลปะการออกแบบ) มหาวิทยาลัยศิลปากร
Master of Fine Arts (Design Arts) Silapakorn University, Thailand
Email: CHEN_X4 @ SU.AC.TH

Received: 1 March 2026; Revised: 27 March 2026; Accepted: 7 August 2026

บทคัดย่อ

การสร้างแบรนด์และชุดการแต่งกายร่วมสมัย เพื่อการอนุรักษ์ทางนิเวศวิทยาวัฒนธรรม และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของสตรีชาวฮุ่ยอัน มณฑลฝูเจี้ยน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา 1) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประวัติความเป็นมา การแต่งกาย สภาพภูมิศาสตร์ นิเวศวิทยาทางวัฒนธรรม ของสตรีฮุ่ยอัน มณฑลฝูเจี้ยน สาธารณรัฐประชาชนจีน 2) เพื่อวิเคราะห์แนวความคิดทฤษฎีการออกแบบการแต่งกายการสร้างแบรนด์ และนิเวศวิทยาทางวัฒนธรรม 3) สร้างแบรนด์และชุดการแต่งกายร่วมสมัย เพื่อการอนุรักษ์นิเวศวิทยาวัฒนธรรม และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประวัติความเป็นมาของสตรีฮุ่ยอัน ทฤษฎีการออกแบบ ทฤษฎีทางนิเวศวิทยาวัฒนธรรม วิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลสอบถามจากกลุ่มประชากร 5 กลุ่ม โดยทุกกลุ่มสนับสนุนให้มีการสร้างแบรนด์และชุดแต่งกาย เน้นการอนุรักษ์และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า เครื่องแต่งกายสตรีฮุ่ยอันเป็นเอกลักษณ์จากนิเวศวิทยาทางวัฒนธรรมดั้งเดิม การออกแบบต้องผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิศาสตร์ และวิถีชีวิต อนุรักษ์

ลวดลายดั้งเดิมของเก่าเอาไว้ ได้แบรนด์เล่าเรื่องวิถีชีวิตและชุดแต่งกาย ที่เน้นการอนุรักษ์นิเวศวิทยา การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจ สินค้ามีคุณค่ามากกว่าแฟชั่นทั่วไปพร้อมกับให้ชุมชนมีส่วนร่วม

คำสำคัญ: แบรนด์ชุดการแต่งกายร่วมสมัย, การอนุรักษ์, นิเวศวิทยาวัฒนธรรม, เศรษฐกิจสร้างสรรค์, สตรีชาวฮุ่ยอัน

Abstract

Creating a Contemporary Dress Brand To preserve ecological culture and increase economic value of Hui'an women Fujian Province, People's Republic of China. The objectives of the study are 1) to Study and analyze the history, dress, geography. cultural ecology of Hui'an women, Fujian Province, People's Republic of China. 2) to analyze the concepts and theories of dress design Branding and cultural ecology 3) Create a brand and contemporary dress code for the conservation of cultural ecology and increase economic value. A qualitative study method was used. Review of related literature History of Hui'an Women design theory cultural ecological theory Analyzed together with questionnaire data from 5 demographic groups, all of which support branding and clothing. Focus on conservation and increasing economic value. The results of the study found that Hui'an women's clothing It is unique from the original cultural ecology. The design must combine local wisdom, geography and way of life, preserving the old traditional patterns. The design must combine local wisdom, geography and way of life, preserving the old traditional patterns.

Keywords: contemporary dress Brand, preserve, cultural ecology, creative economy, Hui'an women

บทนำ

นิเวศวิทยาทางวัฒนธรรม (Cultural Ecology) คือแนวคิดที่มองศิลปะและวัฒนธรรมเป็นระบบนิเวศที่สัมพันธ์กับผู้คน สิ่งแวดล้อมและสังคม โดยเน้นสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative Space) เชื่อมโยงกิจกรรมทางศิลปะพื้นบ้านและสมัยใหม่เข้ากับวิถีชีวิตชุมชน เพื่อให้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้คน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างความยั่งยืน ซึ่งแนวคิดสำคัญของนิเวศวิทยาศิลปวัฒนธรรม มีความสำคัญเกี่ยวกับองค์ประกอบ 4 ประเด็น (ณัฐชานันท์ กล้าหาญ, 2020) ได้แก่

1. ความเชื่อมโยง (Interconnectedness) ศิลปวัฒนธรรมและผู้คนไม่ได้แยกออกจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม แต่สัมพันธ์กันเป็นองค์รวม

2. การปรับตัว (Adaptation) วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา เพื่อความอยู่รอดของชุมชน

3. พื้นที่สร้างสรรค์ (Creative Space) การสร้างเวทีให้ศิลปะเข้าถึงผู้คนง่ายขึ้น เช่น ละครชุมชน หรือการแสดงพื้นบ้านที่ปรับเปลี่ยนให้เข้ากับยุคสมัย

4. ความยั่งยืน (Sustainability) เน้นการใช้ทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิมมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ใหม่ ทั้งในแง่เศรษฐกิจและจิตวิญญาณ

องค์ประกอบข้างต้นตามแนวคิด ถ้าไม่นำทรัพยากรมาใช้ร่วมกันจะทำให้เกิดปัญหากับทรัพยากรได้ ซึ่งการวิจัยเลือกศึกษาชุดสตรีของชาวฮุ่ยอัน ซึ่งเป็นชุดที่มีความสำคัญของสตรีชาวฮุ่ยอัน ในมณฑลฝูเจี้ยนกับสภาพภูมิศาสตร์ เป็นแหล่งเกิดเครื่องแต่งกายสตรีฮุ่ยอัน เป็นรูปแบบการแต่งกายสตรีที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว พบได้ทั่วไปในอำเภอฮุ่ยอัน ซึ่งเป็นพื้นที่ชายฝั่งทางตะวันออกเฉียงใต้ของมณฑลฝูเจี้ยน ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากวัฒนธรรมไป่เยว่ผสมผสานแก่นแท้ของวัฒนธรรมภาคกลาง และวัฒนธรรมทางทะเล ที่ได้สืบทอดและพัฒนาการมาอย่างยาวนานกว่าพันปี รูปแบบโดยรวมของเครื่องแต่งกายสตรีฮุ่ยอันนั้นเกิดขึ้นในสมัยราชวงศ์ถัง และค่อย ๆ พัฒนาจนสมบูรณ์ในสมัยราชวงศ์ซ่ง มีการเปลี่ยนแปลงในช่วงต้นราชวงศ์ชิง ซึ่งก่อให้เกิดลักษณะพื้นฐานของรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ การตกแต่งที่โดดเด่นสีสันที่กลมกลืนและลวดลายที่สดใส ปัจจุบันพื้นที่ของเครื่องแต่งกายสตรีมีอยู่ในสามตำบล ได้แก่ ฉงหวู่ เสี่ยวและจิงเฟิง เป็นพื้นที่ตามแนวชายฝั่งตะวันออกของอำเภอฮุ่ยอัน และรวมถึงสตรีบางส่วนจากพื้นที่ "ในแผ่นดิน" ของตงหลิงและซานเซี่ย ที่ยังคงรักษาธรรมเนียมการแต่งกายนี้ไว้ โดยเครื่องแต่งกายในตำบลฉงหวู่และตำบลเสี่ยวมีความโดดเด่นที่สุด (Li Zhenzhen, Liu Ju, Xu Haiyan, 2025)

หลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ความเป็นมา กล่าวถึงเครื่องแต่งกายสตรีฮุ่ยอันนี้พบใน บทเพลงพื้นบ้านของเมืองฮุ่ยอัน ได้สรุปคุณลักษณะต่าง ๆ ของเครื่องแต่งกายสตรีฮุ่ยอันไว้ว่า "ศีรษะแบบศักดินา ท้องแบบประชาธิปไตย เสื้อผ้าประหยัด กางเกงฟุ่มเฟือย" (Baidu, 2026) หมวกทรงกรวย เป็นส่วนที่โดดเด่นที่สุดของเครื่องแต่งกายสตรีฮุ่ยอันในปัจจุบัน มีสีเหลืองสดใสเป็นสีหลัก ผ้าคลุมศีรษะเป็นส่วนที่โดดเด่นของเครื่องแต่งกายสตรีฮุ่ยอัน ผ้าคลุมศีรษะแต่ละผืนเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส (ประมาณ 66 เซนติเมตร) และสีและลวดลายโดยพื้นฐานแล้วจะเป็นสีฟ้ากับดอกไม้สีขาว สีเขียวกับดอกไม้สีขาว หรือสีขาวกับดอกไม้สีเขียว เป็นต้น แม้ว่าลวดลายของผ้าคลุมศีรษะแต่ละผืนจะแตกต่างกันบ้าง แต่ก็มีความชัดเจน สง่างาม และน่ามอง เครื่องประดับผมของสตรีฮุ่ยอันสืบทอดมาจากประเพณีของสตรีจีนโบราณที่ให้ความสำคัญกับเครื่องประดับ (Li Zhenzhen, Liu Ju, Xu Haiyan, 2025)

ความสำคัญของชุดเครื่องแต่งกายของสตรีฮุ่ยอันคือ "สั้นและเผยให้เห็นสะดือ"เครื่องประดับเอวของสตรีชาวฮุยอันนั้น ทำจากแถบพลาสติกหลากสีที่ถักทอเข้าด้วยกัน มีความกว้างรวมประมาณ 7-9 เซนติเมตร

สีสันสดใสสะดุดตา หรือทำจากเงิน ส่วนกางเกงที่สตรีชาวฮุ่ยอันสวมใส่ส่วนใหญ่จะเป็นสีดำ ซึ่งดูสง่างามและดูดี และสามารถเข้ากับผ้าและเครื่องประดับสีอื่น ๆ ได้ง่าย การประสานกันระหว่างส่วนต่าง ๆ ของเครื่องแต่งกายสตรีชาวฮุ่ยอันในแง่ของสี สไตล์ รูปทรง และลวดลายนั้นมีความลงตัวและเหมาะสม ให้ความรู้สึกทั้งแบบดั้งเดิมและทันสมัย ผู้หญิงชาวฮุยอันสวมหมวกไม้ไผ่สองแบบ แบบแรกมีขนาดใหญ่ หนาและหนัก มีปีกหมวกม้วนขึ้นเล็กน้อย ส่วนอีกแบบมีขนาดเล็ก บางและเบา หมวกเหล่านี้มักทาสีเหลืองเพื่อสะท้อนแสงแดดและปกป้องผู้หญิงจากแสงแดดเผา หญิงสาวและหญิงวัยกลางคนจะแบ่งผมและมัดไว้เหนือหู แล้วใช้หวีสามอันหนีบไว้ ส่วนหญิงโสดจะไว้ผมหน้าม้า จากนั้นจะใช้ผ้าโพกหัว ซึ่งมักเป็นลายดอกไม้สีเขียวและขาวบนพื้นสีขาว พับเป็นรูปสามเหลี่ยมแล้วผูกไว้กับศีรษะ ผ้าโพกหัวไม่เพียงแต่ช่วยป้องกันทรายและฝน และให้ความอบอุ่นเท่านั้น แต่ยังช่วยจัดทรงผมให้อยู่ทรงอีกด้วย (China Culture.org, 2001)

ชุดสตรีที่สวมใส่เสื้อผ้าสตรีฮุ่ยอัน (Hui'an) ในมณฑลฝูเจี้ยน เมืองฉวนโจวเทศมณฑลฮุ่ยอัน เครื่องแต่งกายลักษณะเฉพาะของผู้หญิงฮั่น ซึ่งได้รับเลือกในเดือนพฤษภาคม ปีค.ศ. 2006 และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของชาติ ศูนย์วัฒนธรรมมณฑลฮุ่ยอัน ในฐานะหน่วยคุ้มครองโครงการ ได้รับการประเมินและผ่านการรับรองในเดือนตุลาคม ปีค.ศ. 2023 (สำนักงานรัฐบาลประชาชนอำเภอฮุ่ยอัน, 2019)

เพื่อประโยชน์ของความสัมพันธ์ที่มนุษย์มีส่วนร่วมกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยการสื่อสารข้อมูลทางนิเวศวิทยา การสร้างแบรนด์และชุดการแต่งกายร่วมสมัย เพื่อการอนุรักษ์และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของสตรีชาวฮุ่ยอัน การศึกษาเรื่องนี้ไม่ใช่เพียงแค่เป็นการออกแบบและการอนุรักษ์ แต่จะเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่มรดกศิลปวัฒนธรรมจะสามารถงอกงามและมีชีวิตอยู่ได้ในบริบทปัจจุบัน จะเป็นการสร้างสรรค์สังคมและให้คนมีความเข้าใจในภูมิปัญญาของตนเองอีกด้วย ซึ่งมิติของวิถีชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไป เข้าใจถึงประโยชน์ของการสวมใส่เสื้อผ้า ตามระบบนิเวศทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน การสนับสนุนและการเปลี่ยนแปลงในชุดสวมใส่ มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจด้านการจัดการความยั่งยืนต้องหมุนกลับมาที่ท้องถิ่น (local turn) และหัวใจสำคัญของท้องถิ่น ก็คือวัฒนธรรมและทุนทางวัฒนธรรม (cultural capital) ด้วยเหตุนี้การอธิบายความยั่งยืนที่พยายามอธิบายในระดับที่เล็กลง จึงต้องอธิบายในสิ่งที่เป็นท้องถิ่นซึ่งมีวัฒนธรรมเป็นหัวใจสำคัญ และใช้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ซึ่งสามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาไปสู่รูปแบบความยั่งยืนได้ (อนุกูล ตันสุพล, 2559)

ในประเด็นการศึกษาการสร้างแบรนด์ชุดการแต่งกายร่วมสมัย เพื่อการอนุรักษ์ทางนิเวศวิทยาวัฒนธรรมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของสตรีชาวฮุ่ยอัน มีรายละเอียดของการศึกษาด้านภูมิศาสตร์ของพื้นที่ การสวมใส่เสื้อผ้าของสตรี การเลือกวัสดุตามสภาพภูมิอากาศ วิถีชีวิตและการเข้าใจวิธีการสื่อสารทรัพยากรสวมใส่ชุดแต่งกาย ประเด็นเรื่องนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่สุดของการวิจัยประเด็นนี้ จะเป็นตัวเชื่อมให้ผู้คนได้เรียนรู้กันมากขึ้นอีกด้วย ยึดมั่นในแนวคิดด้านสุนทรียศาสตร์ของตนเอง และมุ่งสู่เป้าหมาย เข้ารูป สวยงามและ

สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้สตรีชาวฮุ่ยที่สวมใส่ชุดดั้งเดิมที่น้อยลงเรื่อย ๆ ได้หันมาสวมใส่มากขึ้น ถือว่าเป็นการร่วมกันอนุรักษ์และพัฒนาชุดแต่งกายให้ยั่งยืนต่อไป

ภาพที่ 1-2 ชุดการแต่งกายของสตรีฮุ่ยอัน
ที่มา : ผู้วิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1.เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับเรื่อง ประวัติความเป็นมา การแต่งกาย สภาพภูมิศาสตร์ และเรื่องนิเวศวิทยาทางวัฒนธรรม ของสตรีฮุ่ยอันมณฑลฝูเจี้ยน สาธารณรัฐประชาชนจีน

2.เพื่อวิเคราะห์แนวความคิดทฤษฎีการออกแบบการแต่งกาย การสร้างแบรนด์ จากนิเวศวิทยาทางวัฒนธรรม

3.สร้างแบรนด์และชุดการแต่งกายร่วมสมัย เพื่อการอนุรักษ์นิเวศวิทยาวัฒนธรรม และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของสตรีชาวฮุ่ยอัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1.กลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน รวม ทั้งหมด 100 คน ได้แก่ ผู้ตัดเย็บชุดสตรีชาวฮุ่ยอัน กลุ่มสตรีผู้สวมใส่ กลุ่มผู้จำหน่าย (ร้านค้า) กลุ่มนักวิชาการทางด้านการออกแบบและกลุ่มนักท่องเที่ยว

2.เครื่องมือที่ใช้เป็นเครื่องมือสอบถาม แบบสอบถามอัตนัย (Subjective Questionnaire) คือชุดคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น บรรยาย ตอบด้วยภาษาของตนเองอย่างอิสระ ไม่จำกัดรูปแบบคำตอบตายตัว ให้กลุ่มประชากรทุกกลุ่มแสดงความคิด เจตคติ และความเข้าใจเชิงลึก มีทั้งแบบจำกัดคำตอบ (เน้นประเด็นเจาะจง) และแบบขยายความอิสระข้อเสนอแนะได้อย่างเต็มที่

3.การตรวจสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือ

4.วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลของกลุ่มประชากรแต่ละกลุ่มที่ตอบแบบสอบถามและให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะมารวบรวมเพื่อนำไปวิเคราะห์

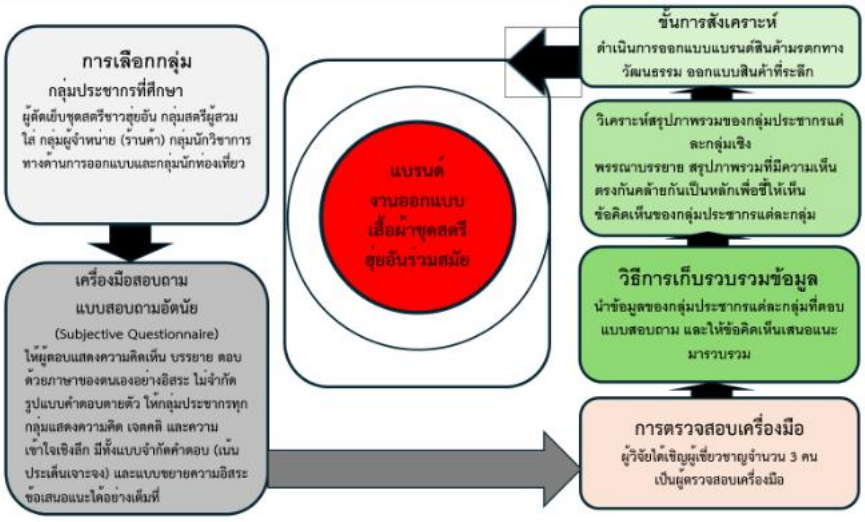
กลุ่มประชากรศึกษา	สรุปข้อเสนอแนะ
1.กลุ่มผู้สืบทอด/ช่างฝีมือ 2.กลุ่มผู้จำหน่าย/เจ้าของร้านค้า 3.กลุ่มผู้บริโภค/สตรีผู้สวมใส่ 4.กลุ่มนักวิชาการ/นักออกแบบ 5.กลุ่มนักท่องเที่ยว	ผลิตภัณฑ์มีคุณค่า มีความสวยงาม สวมใส่สบาย คงทน มีนิเวศวิทยาวัฒนธรรม ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ส่วนมากมีความต้องการเสื้อผ้าที่ใช้ทางพิธีกรรมและใส่ในชีวิตประจำวันทั่วไป ต้องการแบรนด์อัตลักษณ์ของสตรีฮุ่ยอัน ต้องการเป็นของที่ระลึก เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 1 แสดงกลุ่มประชากรเสนอแนะแบรนด์และชุดสตรีฮุ่ยอัน

ที่มา : ผู้วิจัย

5.วิเคราะห์สรุปภาพรวมของกลุ่มประชากรแต่ละกลุ่มเชิงพรรณา สรุปภาพรวมที่มีความเห็นตรงกันคล้ายกันเป็นหลัก เพื่อชี้ให้เห็นข้อคิดเห็นของกลุ่มประชากรแต่ละกลุ่มต่อการสร้างสรรค์งาน

6.ขั้นการสังเคราะห์ ดำเนินการออกแบบแบรนด์สินค้ามรดกทางวัฒนธรรม ออกแบบสินค้าที่ระลึก

แผนภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการศึกษา

ที่มา : ผู้วิจัย

ผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การศึกษาข้อแรก เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประวัติความเป็นมา การแต่งกาย สภาพภูมิ ศาสตร์ นิเวศวิทยาทางวัฒนธรรม ของสตรีฮุ่ยอัน มณฑลฝูเจี้ยน ผลการศึกษาพบว่า เครื่องแต่งกายที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ (เสื้อสั้นสีฟ้า, กางเกงบานสีดำ, หมวกสาน, ผ้าคลุมหน้า) เป็นผลจากนิเวศวิทยาทางวัฒนธรรมที่เน้นความคล่องตัวในการทำงานประมงและเกษตรกรรม ท่ามกลางสภาพภูมิศาสตร์ที่ร้อนชื้นและมีลมแรง ซึ่งสะท้อนความแข็งแกร่งและความขยันหมั่นเพียรของสตรีท้องถิ่นมาอย่างยาวนาน ประเด็นประวัติความเป็นมาสตรีฮุ่ยอัน มีประวัติศาสตร์การพึ่งพาตนเองที่แข็งแกร่ง เนื่องจากบริบทวัฒนธรรมดั้งเดิมที่สามีมักออกเรือหาปลาหรือเดินทางไกล ทำให้สตรีต้องรับภาระหนักทั้งการทำประมง เกษตรกรรม และการดูแลครอบครัว ทำให้สตรีฮุ่ยอันได้รับขนานนามว่าเป็นผู้ที่มีความอดทนและขยันหมั่นเพียรสูง มีนิเวศวิทยาทางวัฒนธรรม การแต่งกายและวิถีชีวิตเป็นการปรับตัวเชิงนิเวศที่สมบูรณ์แบบ (Functional Fashion) สีของเสื้อผ้าช่วยลดความร้อนจากแสงแดด การแต่งกายช่วยป้องกันลมและทรายที่พัดจากทะเล และความคล่องตัวของชุดช่วยให้ทำงานได้เต็มที่ เป็นอัตลักษณ์เฉพาะพื้นที่อยู่ริมทะเล วิถีชีวิตริมทะเล

วัตถุประสงค์ข้อที่สอง การศึกษาวิเคราะห์แนวความคิดทฤษฎีการออกแบบการแต่งกาย การสร้าง แบรนด์ ผลการศึกษาพบว่า ทฤษฎีและแนวคิดจะต้องเป็นการผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิศาสตร์ และวิถีชีวิตชาวประมงอย่างแนบแน่น ออกแบบด้วยโครงสร้างหลวม เบาสบาย เน้นประโยชน์ใช้สอยการใช้งานและการป้องกันแดดลม แสดงออกถึงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ชุมชนที่แข็งแกร่ง มีสุนทรีย์ทางการออกแบบ การสร้างแบรนด์สามารถพัฒนาผ่านการอนุรักษ์ลวดลายดั้งเดิมของเก่าเอาไว้

วัตถุประสงค์ข้อที่สาม สร้างแบรนด์และชุดการแต่งกายของสตรีชาวฮุ่ยอัน เพื่อการอนุรักษ์ประกอบด้วยนิเวศวิทยาวัฒนธรรมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า การสร้างแบรนด์บนฐานทุนวัฒนธรรมช่วยเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และดึงดูดการท่องเที่ยวได้ชูเอกลักษณ์วัฒนธรรม (Culture) จุดเด่นเครื่องแต่งกายที่เป็นสัญลักษณ์ของความขยันและความงามของสตรีฮุ่ยอัน เช่นสีสันที่ตัดกัน (ฟ้า/แดง) ลวดลายดอกไม้ปักมือและการสวมหมวกสานไม้ไผ่ที่แสดงถึงวิถีชีวิตชาวประมง การอนุรักษ์นิเวศวิทยา (Ecology) โดยใช้วัสดุธรรมชาติ เช่นผ้าฝ้าย ผ้าลินินและเทคนิคการย้อมสีธรรมชาติ ซึ่งช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและตอบโจทย์เทรนด์แฟชั่นยั่งยืน การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจ (Economy) โดยออกแบบใหม่ (Redesign) ปรับชุดให้สวมใส่ได้ในชีวิตประจำวัน (Modernization) แต่ยังคงกลิ่นอายดั้งเดิมไว้เพื่อขยายฐานลูกค้า การเล่าเรื่อง (Storytelling) โดยสร้างแบรนด์ที่เล่าเรื่องราววิถีชีวิตและวัฒนธรรมผ่านชุด ทำให้สินค้ามีคุณค่ามากกว่าแฟชั่นทั่วไป และให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการผลิตในระดับท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการจ้างงานและกระจายรายได้

อภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์การศึกษาข้อแรก เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประวัติความเป็นมา การแต่งกาย สภาพภูมิ ศาสตร์ นิเวศวิทยาทางวัฒนธรรม ของสตรีฮุ่ยอัน มณฑลฝูเจี้ยน ผลการศึกษาพบว่า เครื่องแต่งกายที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ (เสื้อสั้นสีฟ้า, กางเกงบานสีดำ, หมวกสาน, ผ้าคลุมหน้า) เป็นผลจากนิเวศวิทยาทางวัฒนธรรมที่เน้นความคล่องตัวในวิถีชีวิตการทำงานประมงและเกษตรกรรมพื้นที่อยู่ริมทะเล และเนื่องจากบริบทวัฒนธรรมดั้งเดิม สอดคล้องกับแนวคิดเชิงนิเวศวิทยาวัฒนธรรม ที่กล่าวถึงเรื่องความสัมพันธ์กับผู้คน สิ่งแวดล้อมและสังคม จะต้องมีความสัมพันธ์กัน (ณัฐชานันท์ กล้าหาญ, 2020)

วัตถุประสงค์ข้อที่สอง การศึกษาวิเคราะห์แนวความคิดทฤษฎีการออกแบบการแต่งกายการสร้างแบรนด์ ผลการศึกษาพบว่า ตรงกับการศึกษาของนักวิชาการ ที่กล่าวถึงทฤษฎีและแนวคิดการแต่งกาย จะต้องเป็นการผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิศาสตร์และวิถีชีวิตชาวประมงอย่างแนบแน่น (Marilyn R. DeLong,1998) การเน้นการมองที่การแต่งกาย ประโยชน์การใช้สอยและประสบการณ์ทางสุนทรียภาพ แบรนด์และเสื้อผ้า นักออกแบบจะต้องพิจารณาเพิ่มนิเวศวิทยาและสังคมร่วมสมัย และกล่าวเน้นถึงจะต้องมีการผสมผสาน แนวคิดโลกาภิวัตน์ (Globalization) กับแนวคิดท้องถิ่นนิยม (Localization) โดยจะต้องรักษาความเข้มแข็งและเอกลักษณ์ของท้องถิ่นไว้ไม่ให้สูญสลาย ไม่ให้ถูกกลืนกลายเป็นสังคมที่เหมือนกันไปทั่วโลก ไร้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมของตนเอง รวมทั้งสูญหายในสิ่งที่เรียกว่ามรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) (ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์, 2545)

วัตถุประสงค์ข้อที่สาม สร้างแบรนด์และชุดการแต่งกายของสตรีชาวฮุ่ยอัน เพื่อการอนุรักษ์ประกอบด้วยนิเวศวิทยาวัฒนธรรมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า การสร้างแบรนด์บนฐานทุนวัฒนธรรมช่วยเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และดึงดูดการท่องเที่ยวได้ โดยชูเอกลักษณ์วัฒนธรรม (Culture) จุดเด่นเครื่องแต่งกาย การอนุรักษ์นิเวศวิทยา (Ecology) ใช้วัสดุธรรมชาติ การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจ (Economy) โดยออกแบบใหม่ (Redesign) ปรับชุดให้สวมใส่ได้ในชีวิตประจำวันคงกลิ่นอายดั้งเดิมไว้ และให้ชุมชนมีส่วนร่วม เกิดการจ้างงานและกระจายรายได้ สอดคล้องกับการศึกษาของนักวิชาการ กล่าวถึงการเปลี่ยนให้เป็นสัญลักษณ์ทางจิตวิญญาณที่เหนือกาลเวลา และสุนทรียภาพแห่งชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์จะส่งเสริมสถานการณ์ใหม่ และรูปแบบธุรกิจใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสูง ทำให้ทรัพย์สินทางปัญญาของสตรีฮุ่ยอันเป็นกลไกใหม่สำหรับการเติบโตทางเศรษฐกิจของอำเภอ (หลิน เสี่ยวหลี่ และ หลี่ เว่ยอี้, 2025) และสอดคล้องกับนักออกแบบสร้างสรรค์" เจิ้ง รูติง เจ้าหน้าที่สาวรุ่นใหม่ ได้ทำงานให้กับคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำหมู่บ้านต้าจั่ว ในเมืองฉงหวู่ ได้กล่าวถึงการออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีของชาวฮุ่ยอัน มีทั้งคุณค่าทางศิลปะและคุณค่าในทางปฏิบัติ องค์ประกอบต่าง ๆ ในเสื้อผ้าและเครื่องประดับ จะแสดงให้เห็นถึงลักษณะทางศิลปะที่เราได้เรียนรู้มาจากกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งการออกแบบเหล่านี้ยังสะท้อนถึงวัฒนธรรมทางทะเล และวัฒนธรรมที่ราบภาคกลางของประเทศ (You Xiaochun, 2026)

องค์ความรู้ใหม่

แบรนด์และชุดสตรีชาวฮุ่ยอัน เกิดขึ้นจากการศึกษาทุนวัฒนธรรม (Cultural Capital Exploration) วิเคราะห์หาเอกลักษณ์เครื่องแต่งกายสตรีฮุ่ยอันและวิถีชีวิต การออกแบบชุดแต่งกายร่วมสมัย (Contemporary Design) ปรับปรุงโครงสร้างองค์ประกอบทาง สีสัน และวัสดุ ให้สวมใส่ได้ในชีวิตประจำวัน แต่คงกลิ่นอายดั้งเดิมไว้ เพื่อให้เข้าถึงตลาดแฟชั่นสมัยใหม่ ศึกษาการออกแบบร่วมสมัย (Contemporary Design) สร้างเรื่องราว (Storytelling) การท่องเที่ยวชุมชน และการใช้วัสดุธรรมชาติ และเป็นการอนุรักษ์นิเวศวิทยาวัฒนธรรม (Cultural Ecology Preservation) เพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชน เกิดการสืบทอดภูมิปัญญา ทำให้วัฒนธรรมมีชีวิตและยั่งยืน เป็นการสร้างคุณค่าใหม่ให้กับทางวิชาการ

แผนภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

ที่มา : ผู้วิจัย

สรุป

การสร้างแบรนด์และชุดการแต่งกายร่วมสมัย เพื่อการอนุรักษ์ทางนิเวศวิทยาวัฒนธรรมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ของสตรีชาวฮุ่ยอัน มณฑลฝูเจี้ยน สาธารณรัฐประชาชนจีน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อ ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพนำข้อมูลทางวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลการสอบถาม จากวัตถุประสงค์การศึกษาข้อแรกพบว่า เครื่องแต่งกายที่สวยงามเป็นเอกลักษณ์ เป็นผลจากนิเวศวิทยาทางวัฒนธรรมที่เน้นความคล่องตัวในการทำงานประมงและเกษตรกรรม ท่ามกลางสภาพภูมิศาสตร์ที่ร้อนชื้นและมีลมแรง การแต่งกายและวิถีชีวิตเป็นการปรับตัวเชิงนิเวศ สีของเสื้อผ้าช่วยลดความร้อนจากแสงแดด การแต่งกายช่วยป้องกันลมและทรายที่พัดจากทะเล และความคล่องตัวของชุดช่วยให้ทำงานได้เต็มที่ ข้อที่สองพบว่า ทฤษฎีและแนวคิดจะต้องเป็นการผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิศาสตร์ และวิถีชีวิตชาวประมงอย่างแนบแน่น และ

ข้อที่สามพบว่า การสร้างแบรนด์บนฐานทุนวัฒนธรรม ช่วยเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และดึงดูดการท่องเที่ยวได้ชูเอกลักษณ์วัฒนธรรม (Culture) จุดเด่นเครื่องแต่งกายที่เป็นสัญลักษณ์ของความขยันและความงามของสตรีฮุ่ยอัน การอนุรักษ์นิเวศวิทยาต้องใช้วัสดุธรรมชาติ การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจต้องออกแบบใหม่ โดยปรับชุดให้สวมใส่ได้ในชีวิตประจำวัน คงกลิ่นอายดั้งเดิมไว้ สร้างแบรนด์ที่เล่าเรื่องราววิถีชีวิตวัฒนธรรมผ่านชุด ทำให้สินค้ามีคุณค่ามากกว่าแฟชั่นทั่วไป และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รัฐบาลและหน่วยงานในท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้สวมชุดแต่งกายเป็นประจำ ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยชรา โดยชุดแต่งกายแต่ละวัยจะต้องมีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมในการสวมใส่ในเทศกาลต่าง ๆ และในชีวิตประจำวัน เด็กในวัยเรียน ควรกำหนดวันแต่งกายวันปกติ และวันเทศกาลสำคัญ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของสตรีชาวฮุ่ยอัน นอกจากนั้นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญควรส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวสวมชุดชาวฮุ่ยอัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เน้นเป้าหมายของวัยโดยศึกษาความต้องการของวัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ วัยชรา ชุดการแต่งกายจะแตกต่างออกไปตามวัย การวิจัยเน้นเรื่องปัญหาของการขาดผู้สืบสานการสร้างชุดที่เป็นรูปแบบดั้งเดิมก่อนที่แบบดั้งเดิมจะหายไป การวิจัยทางด้านการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Value Creation) ชูเรื่องราว (Storytelling) ของวิถีชีวิตสตรีชาวฮุ่ยอัน ควบคู่กับการสร้างแบรนด์ที่เน้นคุณภาพสูงและการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community-based Enterprise) และวิจัยเกี่ยวกับเรื่องกลยุทธ์การตลาดเชิงอนุรักษ์ (Sustainable Marketing Strategy) การใช้การตลาดผ่านเนื้อหา (Content Marketing) เล่าเรื่องราววัฒนธรรม เชื่อมโยงกับนวัตกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและดึงดูดกลุ่มลูกค้าที่สนใจวัฒนธรรมและความยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

ณัฐชานันท์ กล้าหาญ. (2020). Cultural Ecology (1): เครื่องมือทางศิลปะที่จับมือชุมชน เสนอศิลปะ ดั้งเดิมในเงื่อนไขใหม่ สร้างคนลูกผสมที่มี critical mind. Retrieved July 13, 2025, from https://thepotential.org/creative-learning/cultural-ecology-ep1/.

ดวงจันทร์ อาภาวัชรุตม์. (2545). เมืองยั่งยืน : แนวคิดและประสบการณ์ตะวันตก. เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานรัฐบาลประชาชนอำเภอฮุยอัน. (2019). "งานปักเดินได้" ของมณฑลฝูเจี้ยน แต่คุณอาจไม่รู้ความหมายเบื้องหลังของมัน Retrieved April 09, 2025, from https://www.huian.gov.cn/zjha/whly/mswh/.

หลิน เสี่ยวหลี่ และ หลี่ เว่ยอี้. (2025). ใช้วัฒนธรรมสตรีชาวฮุยในการสร้าง "โรงงานสร้างสรรค์ Retrieved December 22, 2025, from http://fj.people.com.cn/n2/2025/1222/c18146641450164.html.

อนุกูล ตันสุพล. (2559). “นิเวศวิทยาวัฒนธรรม: กุญแจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน Cultural Ecology: A Key to Sustainable Development” วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 12 (1), 193-221

Baidu. (2026). เสื้อผ้าสตรีฮุ่ยอัน. Retrieved January 03, 2026, from https://baike.baidu.com/item/%E

China Culture.org. (2001). ผู้หญิงฮุ่ยอัน. Retrieved October 03, 2025, from http://www.chinaculture.org/gb/en_chinaway/2006-04/29/content_81491.htm.

Li Zhenzhen, et al. (2025). Artistic Features and Digital Display of Women's Clothing in Xiaozuo Huian [J]. Journal of Liming Vocational University, (02): 50-57. DOI:10.13446/j.cnki.jlvu.202405036.

You Xiaochun. (2026,). ภาพน่ารัก ๆ ของหญิงสาวชาวฮุยอัน ที่ตีความตำนานใหม่ขึ้นมา. Retrieved January 10, 2026,from https://m.fznews.com.cn/dsxw/20190110/5c36a124de589.shtml.